Súd:	Krajský súd Prešov
Spisová značka:	8CoPr/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8814210622
Dátum vydania rozhodnutia:	28. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Martin Fiľakovský
ECLI:	ECLI:SK:KSPO:2022:8814210622.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fiľakovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v spore žalobcu: D. S., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX W. XX, zastúpený JUDr. Mariánom Juskom, advokátom, Račí potok 3, 040 01 Košice, proti žalovanému: STD DONIVO, a.s., IČO: 31 678 343, Mlynská 1346, 093 01 Vranov nad Topľou, zastúpený AK NOVIKMEC, s.r.o., advokátska kancelária, Rázusova 125, 093 01 Vranov nad Topľou, IČO: 36 678 701, o zaplatenie 8.798,65 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov n/ Topľou zo dňa 14.10.2020 č.k. 4Cpr 6/2014-561, takto jednohlasne

r o z h o d o l :

Potvrdzuje rozsudok.

Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že:
„I. Žalobu žalobcu nad sumu 3.189,25 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 13.02.2015 do zaplatenia zamieta.

II. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 46% s tým, že o výške tejto náhrady, bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v samostatnom uznesení.“

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa pôvodne podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 9.309,36 eur s ročným úrokom z omeškania vo výške 5,25% od 1.6.2014 do zaplatenia, ako aj úhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 4.10.2010 so žalovaným uzatvoril pracovný pomer na pracovnú pozíciu vodič medzinárodnej kamiónovej dopravy, pričom Dohodou č. X o zmene pracovnej zmluvy zo 4.10.2010 sa pracovný pomer dojednal na dobu neurčitú. Náplňou jeho práce bolo vedenie nákladného motorového vozidla za účelom prepravy tovaru v rámci Európy, podľa pokynov zamestnávateľa, manipulačné práce pri vykládke, resp. nakládke tovaru a starostlivosť o zverené vozidlo. Prácu vykonával v A.. Dňa 16.4.2014 mu bolo doručené okamžité skončenie pracovného pomeru, v zmysle ktorého bol s ním ukončený pracovný pomer z dôvodu, že dňa 31.3.2014 mal byť pod vplyvom alkoholu, čím sa mal dopustiť podľa žalobcu závažného porušenia pracovnej disciplíny, ako aj spôsobiť zamestnávateľovi škodu. Z dôvodu, že prevzal okamžité skončenie pracovného pomeru, chcel si usporiadať svoje dokumenty, týkajúce sa jeho zamestnávateľa, pričom zistil nezrovnalosti, a to najmä, že mu jeho zamestnávateľ riadne nevyplácal stravné a nepreplácal mu náhrady za používanie vlastného osobného motorového vozidla. Podľa výplatných pások, sumy vyplácané ako nezdaniteľná časť mzdy nekorešpondovala s celkovou sumou, ktorá mu mala byť vyplatená ako stravné a taktiež nekorešpondovala ani s cestovnými nákladmi, ktoré mu mali byť vyplácané za cestu z W. do mesta D. v H. a späť. Uvedenú cestu vždy absolvoval vlastným motorovým

vozidlom a viezol i ďalších kolegov. Miesto nástupu bolo v W. a z mesta D. pokračovali do A. kamiónmi zamestnávateľa. Stravné, ktoré mu malo byť vyplácané, bolo zamestnávateľom určené vo výške 55,- eur/deň, a to pre všetkých vodičov s výkonom práce v A.. V súvislosti s danými skutočnosťami kontaktoval zamestnávateľa, aby mu zaslal zmluvu, podľa ktorej mu mali byť vyplácané cestovné náhrady, avšak ani po niekoľkých telefonátom a e-mailoch zmluvu neobdržal. Podpísanú zmluvu mu žalovaný nikdy nedal. Uviedol, že výplatné pásky sú neprehľadné, pretože nie je možné určiť, aká suma mu bola vyplatená v podobe stravného a aká v podobe cestovných náhrad. Zároveň mu zamestnávateľ sťahoval zo mzdy časť peňazí, avšak o týchto skutočnostiach nebol ani len informovaný. Podrobné údaje o reálne vyplatených čiastkach a výške platieb, ktoré mu mali byť od mesiaca 10/2011 do konca 4/2014 vyplatené rozviedol v tabuľke s tým, že mu malo byť, podľa jeho názoru, na diétach a cestovnom vyplatená suma 34.695,10 eur, avšak v skutočnosti mu bola vyplatená 25.385,74 eur, teda rozdiel predstavoval žalovanú sumu 9.309,36 eur.

3. Neskôr po vykonaní dokazovania a po podaní odborného znaleckého vyjadrenia žalobca žiadal pripustiť zmenu žaloby tak, že žalovaný je povinný do 3 dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi sumu 11.987,90 eur spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 5,25 % od 1.6.2014 až do dňa zaplatenia, ako aj uhradiť trovy konania. K žalobe pripojil listinné dôkazy, a to pracovnú zmluvu, dohodu o zmene pracovnej zmluvy zo dňa 4.10.2010, okamžité skončenie pracovného pomeru, výplatné pásky.

4. Na pojednávaní dňa 14.12.2017 súd uznesením, za prítomnosti zástupcov oboch účastníkov, pripustil zmenu žaloby tak, ako to žiadal žalobca a ako je to uvedené v predchádzajúcom odseku.

5. Žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že žiada žalobu zamietnuť, ako neodôvodnenú. Svoje stanovisko odôvodnil tým, že údaje uvedené v tabuľke žalobcu, ktorá tvorí súčasť jeho žaloby, sú nepresné a nezodpovedajú skutočnému nároku žalobcu, ktorý bol riadne vyplatený. Žalobca nesprávne uviedol, že výška stravného pre vodičov, ktorí vykonávajú prácu v A. a H., bola určená zamestnávateľom vo výške 55,- eur/deň. Výška stravného, ktoré žalovaný vypláca vodičom s výkonom práce v A. a H., je vo výške 45,- eur/ deň, pričom táto suma je plne v súlade so zákonom č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách, v nadväznosti na Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 401/2012. Žalovaný mal so žalobcom navyše v čl. II. Pracovnej zmluvy - ďalšie dojednané podmienky, dohodnuté zníženie výšky stravného o 25%, a to v súlade s §5 ods. 5 Zákona o cestovných náhradách. Napriek tejto dohode však žalovaný vyplácal žalobcovi celú sumu stravného vo výške 45,- eur/ deň. Žalobca svoj nárok odôvodňuje nielen nesprávnou výškou stravného, ale aj nesprávnym a nepravdivým počtom odpracovaných dní, za ktoré mu vznikol nárok na ich vyplatenie. Napriek tomu, že vo výplatných páskach za jednotlivé obdobia je ako počet odpracovaných dní uvedený počet, ktorý uvádza žalobca v žalobe, nie za všetky tieto dni mu vznikol nárok na stravné, keďže v položke „odpracované dni“ na výplatnej páske sú zahrnuté aj dni „náhradného voľna“, počas ktorých zamestnanec reálne prácu nevykonáva, ale náhrady mzdy mu za tieto dni patrí. Nárok na stravné mu však z tohto dôvodu nevzniká. Pracovný čas vodičom medzinárodnej kamiónovej dopravy je upravovaný osobitným zákonom č. 462/2007 Z.z. o organizácií pracovného času v doprave, v ktorom sú stanovené maximálne doby pracovného času v doprave, v ktorom sú stanovené maximálne doby pracovného času, minimálne doby odpočinku, ako aj pravidlá rozvrhnutia nerovnomerného pracovného času. Práve z dôvodu tejto osobitnej úpravy pracovného času vzniká vodičom po odpracovaní určitej doby nárok na platené náhradné voľno, avšak bez nároku na stravné, keďže v čase tohto čerpania pracovnú činnosť v zahraničí nevykonáva. V prílohe tohto vyjadrenia pripojil jednotlivé mesačné vyúčtovania zahraničných pracovných ciest za obdobia 10/2011 - 4/2014, kde je uvedený ich presný rozpis podľa jednotlivých dní, v tom ktorom mesiaci, vrátane spôsobu výpočtu mesačného stravného a náhrad za používanie súkromného motorového vozidla, ktoré žalovaný uhrádzal nad rámec svojich zákonných povinnosti. Žalobca sa popri nároku na zaplatenie stravného domáha taktiež zaplatenia náhrady za používanie súkromného motorového vozidla, a to za cesty, ktoré žalobca vykonal z W. do mesta D. v H., ktoré bolo v prípade žalobcu miesto nástupu na výkon práce. S týmto tvrdením žalobcu žalovaný nesúhlasil. Poukázal na to, že žalovaný zabezpečuje prepravu vodičov na miesto pravidelného nástupu do zamestnania služobnými motorovými vozidlami a v prípade, keď sa zamestnanec rozhodne zabezpečiť dopravu na miesto nástupu vlastným motorovým vozidlom, je len na rozhodnutí zamestnávateľa, či takúto náhradu zamestnancovi preplatí a v akej výške. Z jednotlivých vyúčtovaní zahraničných pracovných ciest však vyplýva, že žalovaný aj nad rámec svojich povinnosti niektoré cesty žalobcovi preplácal. Na základe vyššie uvedených skutočnosti navrhoval žalobu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania.

6. Rozsudkom zo dňa 31.05.2018, č.k. 4Cpr/6/2014-368 vydaným pôvodným zákonným sudcom súd vo veci rozhodol a to tak, že zaviazal žalovaného uhradiť žalobcovi sumu 8.510,29 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% od 13.2.2015 až do dňa zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. žalobu žalobcu, čo do zvyšku zamietol a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 42%.

7. Po podaní odvolania žalobcu a žalovaného Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 24.06.2019, č.k. 8CoPr/2/2019-512 potvrdil rozsudok v jeho vyhovujúcej časti, ktorým súd zaviazal žalovaného uhradiť žalobcovi sumu 3.189,25 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% od 13.02.2015 až do dňa zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Nad sumu 3.189,25 eur, vo výroku o zamietnutí žaloby čo do zvyšku a vo výroku o trovách konania rozsudok zrušuje a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že odvolací súd v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odôvodnenie napadnutého rozsudku v prevažnej časti je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Napriek hore uvedenému konštatovaniu bolo však potrebné potvrdiť rozsudok v jeho vyhovujúcej časti, ktorým súd zaviazal žalovaného uhradiť žalobcovi sumu 3.189,25 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % od 13.02.2015 až do dňa zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Za stavu, keď samotný žalovaný v podanom odvolaní uznáva, že „mohlo skutočne dôjsť k pochybeniu pri nevyplatení štátnych sviatkov v A. za 4 dni, avšak v odbornom vyjadrení znalec uvádza, že spoločnosť STD DONIVO, a.s., vyplatila za 11 dní, kedy neboli v karte vodiča žiadne záznamy...“ nemožno vyčítať súdu prvej inštancie jeho postup, ak za základ určenia, za koľko dní žalobcovi patrí priznanie cestovných náhrad, považoval Odborné vyjadrenie č. X/XXXX znalca Ing. P. O., PhD.. Čo sa týka výšky základnej sadzby - 45 eur / deň vychádzajúcej z Opatrenia č. XXX/XXXX Z.z. Ministerstva financií SR z 12.12.2012, tak, ako z nej vychádzal znalec, má odvolací súd za to, že bez ďalšieho (jej modifikácie) zodpovedá zákonnej úprave. Na základe uvedeného teda možno prijať záver znalca, že „celková hodnota stravného za sledované obdobie (v tejto veci) pri základnej sadzbe 45 eur / deň predstavuje výšku 26.325 eur.“ Podľa tvrdenia žalobcu, ktoré žalovaným spochybnené nebolo, žalovaný zaplatil žalobcovi za sporné obdobie na stravnom 23.135,75 eur. Rozdiel hore uvedených súm 26.325 a 23.135,75 tvorí sumu 3.189,25 eur. Odvolací súd preto rozsudok v jeho vyhovujúcej časti, ktorým súd zaviazal žalovaného uhradiť žalobcovi sumu 3.189,25 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % od 13.02.2015 až do dňa zaplatenia v súlade s ust. § 387 CSP ako vecne správny potvrdil. V tejto súvislosti sa žiada reagovať na námietku žalovaného o existencii dohody o znížení stravného o 25 % v pracovnej zmluve. Bez akýchkoľvek pochybností možno vysloviť záver, že vôľa znížiť stravné o 25 % pri dojednaní pracovnej zmluvy u obidvoch strán sporu absentovala. Nemožno preto na takéto dojednanie prihliadať. Žalovaný sa výslovne vyjadril, že (bez akejkoľvek výnimky, pozn. odvolacieho súdu) vyplácal po celé obdobie žalobcovi celú sumu stravného vo výške 45 eur. V odvolaní (č.l. 380) žalovaný tvrdí, že „žalovaný stále uvádzal, že stravné je 45 eur denne a také preukázateľne vyplácal.“ Pri absencii takejto dohody je návrh žalovaného v podanom odvolaní, aby o 25 % boli krátené diéty, ktoré „mali byť žalobcovi dodatočne vyplatené“ bez právneho významu. Vo vzťahu k zvyšnej časti, ako aj námietkam žalobcu v podanom odvolaní treba uviesť a stotožniť sa s názorom žalovaného v podanom odvolaní, že žalovaný (rovnako aj žalobca, pozn. odvolacieho súdu) nedostali v rozsudku odpovede na dôležité právne otázky, na ktorých je postavená žaloba, konkrétne na právne otázky, ktoré sa týkajú tej skutočnosti, či medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená písomná dohoda o poskytovaní náhrad za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách (§ 7 Zákona o cestovných náhradách) a písomná dohoda o vyššom poskytovaní stravného než to, ktoré je určené opatrením ministerstva (§ 9 Zákona o cestovných náhradách). Keďže absencia dôvodov (právnych aj skutkových) vo vzťahu k priznaniu sumy nad 3.189,25 eur do sumy 8.510,29 eur a vo vzťahu k zamietnutiu žaloby v prevyšujúcej časti je potrebné hodnotiť ako nesprávny procesný postup súdu, ktorým bolo znemožnené stranám sporu, aby uskutočnili im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP rozsudok nad sumu 3.189,25 eur, vo výroku o zamietnutí žaloby čo do zvyšku a vo výroku o trovách konania zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). V ňom bude úlohou súdu prvej inštancie postupovať naznačeným smerom uvedeným vyššie a následne rozhodnúť tak, aby štruktúra odôvodnenia rozhodnutia zodpovedala zásadám vyplývajúcim z ust. § 220 ods. 2 CSP.

Prvoinštančný súd, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) v novom rozhodnutí rozhodne o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

9. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zistil skutkový stav, podľa ktorého z vykonaného dokazovania súd zistil, že žalobca pracoval u žalovaného na základe pracovnej zmluvy z 04.10.2010 ako vodič medzinárodnej kamiónovej dopravy, ako miesto výkonu práce bolo uvedené sídlo zamestnávateľa a sídlo odštepného závodu s nástupom 04.10.2010. Pracovný pomer bol uzavretý na dobu do 03.10.2011. Dodatkom zo dňa 03.10.2011 bol pracovný pomer zmenený na dobu neurčitú.

10. Z dokazovania ďalej vyplynulo, že pracovný pomer žalobcu skončil okamžitým skončením pracovného pomeru zo strany žalovaného ako zamestnávateľa, listom zo dňa 31.03.2014.

11. Z vyjadrenia žalobcu z 18.09.2015 vyplýva, že s vykonaním dôkazov navrhnutých žalobcom nesúhlasia predovšetkým z dôvodov, že cieľom vykonávaného dokazovania, má byť podľa názoru žalobcu preukázanie tej skutočnosti, že medzi žalobcom a žalovaným existovala osobitná dohoda, na základe ktorej mal žalobca nárok na vyplácanie cestovných náhrad - stravného, v sume 55,- EUR denne, ako aj nárok na odplatu za používanie súkromného motorového vozidla , pričom ako uviedol aj sám žalobca, žiadna takáto dohoda však nebola uzatvorená písomne. Poukázali na ustanovenie § 9 zák. č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách (znenie účinné v čase výkonu práce odporcu u navrhovateľa) Zamestnávateľ... môže poskytovať zamestnancom ... vyššie náhrady, ako ustanovuje tento zákon. Zamestnávateľ môže poskytovanie týchto náhrad dohodnúť v kolektívnej zmluve, v pracovnej zmluve alebo v inej písomnej dohode alebo ich určiť vo vnútornom predpise.“ Zo znenia tohto ustanovenia teda jednoznačne vyplýva, že akákoľvek prípadná dohoda o poskytovaní vyšších cestovných náhrad, musí byť dohodnutá písomne, a to buď v kolektívnej zmluve, pracovnej zmluve alebo inej písomnej dohode. Ako to však potvrdil aj sám žalobca, žiadna takáto dohoda uzatvorená v písomnej a teda jedinej zákonnej forme, ktorá by zakladala jej platnosť, neexistuje. Na uzatvorenie takejto dohody by bol navyše oprávnený za zamestnávateľa konať len štatutárny orgán, to znamená dvaja členovia predstavenstva spoločne, alebo predseda predstavenstva samostatne. F. S., ktorého spomínal žalobca na pojednávaní dňa 09.06.2015, však ako člen predstavenstva nefiguruje a nikdy nefiguroval a zo svojej pracovnej pozície u žalovaného nemá oprávnenie uzatvárať osobitné dohody so zamestnancami nad rámec zákona. Akékoľvek výpovede svedkov, ktorých navrhuje vypočuť žalobca (prípadne aj iných svedkov), sú teda vo vzťahu k prejednávanej veci a zisťovaniu skutkového stavu právne irelevantné. Ich predvolaním by naopak došlo k porušeniu základných zásad občianskeho súdneho konania, ktorými sú zásada hospodárnosti (vzhľadom na vzdialenosť trvalého pobytu niektorých svedkov od sídla Okresného súdu vo Vranove nad Topľou) a zásadu rýchlosti konania (vzhľadom na to, že akékoľvek ich výpovede bližšie neobjasnia skutkový stav veci). Majú za to, že je potrebné sa v prvom rade vysporiadať správnou otázkou či takáto dohoda, ktorou sa poskytujú zamestnancovi náhrady nad rámec zákona, musí alebo nemusí byť písomne uzatvorená so štatutárnym orgánom zamestnávateľa.

12. Z vyjadrenia žalovaného z 18.03.2015 vyplýva, že žalobca nesprávne uvádza, že výška stravného pre vodičov, ktorí vykonávajú prácu v A. a H., bola určená zamestnávateľom vo výške 55,- EUR/1 deň. Výška stravného, ktoré žalovaný vypláca vodičom s výkonom práce v A. a H., je vo výške 45,- EUR/1 deň, pričom táto suma je plne v súlade so zákonom č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách (ďalej len „Zákon o cestovných náhradách“), v nadväznosti na Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 401/2012. Žalovaný mal so žalobcom navyše v čl. 11. Pracovnej zmluvy „Ďalšie dojednané podmienky“, dohodnuté zníženie výšky stravného o 25 % a to v súlade s § 5 ods. 5 Zákona o cestovných náhradách. Napriek tejto dohode, však žalovaný vyplácal žalobcovi celú sumu stravného vo výške 45 EUR za 1 deň.

13. Žalovaný uviedol, že žalobca svoj nárok odôvodňuje nielen nesprávnou výškou stravného, ale aj nesprávnym a nepravdivým počtom odpracovaných dní, za ktoré mu vznikol nárok na ich vyplatenie. Napriek tomu, že vo výplatných páskach za jednotlivé obdobia, je ako počet odpracovaných dní uvedený počet, ktorý uvádza žalobca v žalobe, nie za všetky tieto dni mu vznikol nárok na stravné, keďže v položke „odprac, dni“ na výplatnej páske, sú zahrnuté aj dni „náhradného voľna“, počas ktorých zamestnanec reálne prácu nevykonáva, ale náhrada mzdy mu za tieto dni patrí. Nárok na stravné mu však z tohto dôvodu nevzniká. Pracovný čas vodičov medzinárodnej kamiónovej dopravy, je upravovaný osobitným zákonom č. 462/2007 z. z. o organizácií pracovného času v doprave, v ktorom sú stanovené maximálne doby pracovného času, minimálne doby odpočinku, ako aj pravidlá

rozvrhnutia nerovnomerného pracovného času. Práve z dôvodu tejto osobitnej úpravy pracovného času, vzniká vodičom po odpracovaní určitej doby (odpracovaním sa v danom prípade rozumie riadenie nákladného motorového vozidla), nárok na platené náhradné voľno, avšak bez nároku na stravné, keďže v čase tohto čerpania pracovnú činnosť v zahraničí nevykonáva. V prílohe tohto vyjadrenia, pripájame jednotlivé mesačné vyúčtovania zahraničných pracovných ciest za obdobia 10/2011 - 04/2014, kde je uvedený ich presný rozpis podľa jednotlivých dní, v tom ktorom mesiaci, vrátane spôsobu výpočtu mesačného stravného a náhrad za používanie súkromného motorového vozidla, ktoré žalovaný uhrádzal nad rámec svojich zákonných povinností. Žalobca sa popri nároku na zaplatenie stravného, domáha taktiež zaplatenia náhrady za používanie súkromného motorového vozidla, a to za cesty, ktoré žalobca vykonal z W. do mesta D. v H., ktoré bolo v prípade žalobcu miestom nástupu na výkon práce. S týmto tvrdením žalobcu taktiež nesúhlasia a poukazujú na to, že žalovaný zabezpečuje prepravu vodičov na miesto pravidelného nástupu do zamestnania služobnými motorovými vozidlami a v prípade, pokiaľ sa zamestnanec rozhodne zabezpečiť dopravu na miesto nástupu vlastným motorovým vozidlom, je len na rozhodnutí zamestnávateľa, či takúto náhradu zamestnancovi preplatí a v akej výške.

14. Z písomného vyjadrenia žalovaného vo veci vyplýva, že cieľom vykonaného dokazovania má byť podľa názoru žalobcu preukázanie tej skutočnosti, že medzi žalobcom a žalovaným existovala osobitná dohoda, na základe ktorej mal žalobca nárok na vyplácanie cestovných náhrad - stravného v sume 55,- denne, ako aj nárok na odplatu za používanie súkromného motorového vozidla. Ako uviedol aj sám žalobca, žiadna takáto dohoda však nebola uzatvorená písomne. Žalovaný poukázal na ust. § 9 Zák. č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách. Zo znenia tohto ustanovenia jednoznačne vyplýva, že akákoľvek prípadná dohoda o poskytovaní vyšších cestovných náhrad musí byť dohodnutá písomne, a to buď v kolektívnej zmluve, pracovnej zmluve alebo inej písomnej podobe. Ako to však potvrdil aj sám žalobca, žiadna takáto dohoda uzatvorená v písomnej, a teda jedinej zákonnej forme, ktorá by zakladala jej platnosť, neexistuje. Na uzatvorenie takejto dohody by bol navyše oprávnený za zamestnávateľa konať len štatutárny orgán, to znamená dvaja členovia predstavenstva spoločne alebo predseda predstavenstva samostatne. F. S., ktorého spomínal žalobca na pojednávaní dňa 9.6.2015, však ako člen predstavenstva nefiguruje a nikdy nefiguroval a zo svojej pracovnej pozície u žalovaného nemá oprávnenie uzatvárať osobitné dohody so zamestnancami nad rámec zákona. Akékoľvek výpovede svedkov, ktorých navrhol vypočuť žalobca, sú teda vo vzťahu k prejednávanej veci a zisťovaniu skutkového stavu právne irelevantné. Ich predvolaním by naopak došlo k porušeniu základných zásad občianskeho súdneho konania, ktorými sú zásada hospodárnosti a zásada rýchlosti konania. Žalovaný mal za to, že je potrebné v prvom rade sa vysporiadať s právnou otázkou, či takáto dohoda, ktorou sa poskytujú zamestnancovi náhrady nad rámec zákona, musí alebo nemusí byť písomne uzatvorená so štatutárnym orgánom zamestnávateľa. Čo sa týka návrhov na vykonanie dokazovania zo strany žalovaného, uviedol, že nemá žiadne návrhy na vykonanie dokazovania, pričom s ohľadom na vyššie uvedené, nenavrhol ani pôvodne plánovaného svedka p. F. S.a. K vyjadreniu pripojil Opatrenie Ministerstva financií SR, vyúčtovanie zahraničných pracovných ciest žalobcu, resp. rekapituláciu jednotlivých vyúčtovaní, výplatné pásky žalobcu, ako aj X. U. a P. O..

15. Z ďalšieho vyjadrenia žalovaného vyplýva, že so žalobou nesúhlasia a zotrvávajú na ich pôvodných ústnych ako aj písomných vyjadreniach. Žalobca opätovne predložil tabuľkový rozpis údajných odpracovaných dní, ktorého správnosť odôvodňuje s poukazom na údaje z karty vodiča - tachografu. Na tento počet odpracovaných dní, následne aplikoval domnelú sumu diét vo výške 55,- Eur/deň. V súvislosti s takýmto spôsobom výpočtu, opätovne poukazujeme na výsledky už vykonaného dokazovania, na základe ktorého žalobca nepreukázal uzatvorenie takej dohody o výške stravného, ktorá by mu zakladala nárok na vyššiu sumu, ako je zákonom ustanovených 45,- Eur/deň. Podľa § 9 zák. č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách (znenie účinné v čase výkonu práce žalobcu u žalovaného) .áZamestnávateľ... môže poskytovať zamestnancom ...vyššie náhrady, ako ustanovuje tento zákon. Zamestnávateľ môže poskytovanie týchto náhrad dohodnúť v kolektívnej zmluve, v pracovnej zmluve alebo v inej písomnej dohode alebo ich určiť vo vnútornom predpise.“ Zo znenia tohto ustanovenia vyplýva, že akákoľvek prípadná dohoda o poskytovaní vyšších cestovných náhrad, musí byť dohodnutá písomne a to buď v kolektívnej zmluve, pracovnej zmluve alebo inej písomnej dohode. Ako však potvrdil aj sám žalobca, žiadna takáto dohoda uzatvorená v písomnej a teda jedinej zákonnej forme ktorá by zakladala jej platnosť, neexistuje. Na uzatvorenie takejto dohody by bol navyše oprávnený jedine zamestnávateľ, za ktorého sú v danom prípade oprávnení konať buď dvaja členovia predstavenstva spoločne alebo predseda predstavenstva samostatne.

16. Žalovaný uviedol, že skutočnosť, že žalovaný vyplácal žalobcovi cestovné náhrady v súlade so zákonom o cestovných náhradách, ako aj príslušnou vyhláškou MF SR, konštatoval v tejto veci aj Inšpektorát práce BB, ktorý na str. 2 listiny označenej ako „Informácia o prešetrení podnetu“ zo dňa 25.09.2014, ktorá bola adresovaná právnemu zástupcovi žalobcu konštatoval nasledovné: „ Výkonom inšpekcie práce bolo zistené, že v kontrolovanom období vykonal zamestnávateľ vyúčtovanie náhrad pracovných ciest Vášho klienta v zmysle zákona o cestovných náhradách a v zmysle internej smernice o pracovných cestách a cestovných náhradách. Výšku stravného vyplácal zamestnávateľ v zmysle príslušného opatrenia ministerstva financií pre jednotlivé krajiny v závislosti od doby trvania pracovnej cesty. Hoci zamestnávateľ dohodol s Vašim klientom v pracovnej zmluve zníženie stravného o 25 % z ustanovenej sumy stravného (zníženie stravného je v súlade s § 5 ods. 5 zákona o cestovných náhradách), pri vyúčtovaní stravného nevyužil túto skutočnosť a účtoval stravné v plnej výške." Z tohto konštatovania inšpektorátu práce vyplýva, že žalovaný vyplácal žalobcovi stravné nielen v minimálnej výške ustanovenej zákonom, ale toto ani nekrátil o 25 %, hoci na to boli splnené všetky zákonom stanovené predpoklady. Tento list z Inšpektorátu práce BB zo dňa 25.09.2014, doručil do súdneho spisu priamo žalobca. Okrem neexistencie nároku žalobcu na úhradu stravného vo výške 55,- Eur/deň, však nesúhlasia ani s výpočtom jednotlivých dní, za ktoré žalobca toto stravné požaduje. Počas čerpania tzv. náhradného voľna, žalobcovi nárok na stravné nevzniká. Ako potvrdili na pojednávaní viacerí svedkovia vrátane žalobcu, u žalovaného sa na pobočke v W., cez víkendy nevykonáva žiadna práca a je len na jednotlivých zamestnancoch, či pôjdu na víkend domov, alebo zostanú v zahraničí. Nárok na stravné im ale za toto obdobie nepatrí, keďže pre zamestnávateľa nevykonávajú žiadnu prácu. Miesto bydliska žalobcu, je pre tento prípad úplne irelevantné a podstatným je len miesto, ktoré bolo medzi zamestnancom a zamestnávateľom dohodnuté ako miesto nástupu do práce. Voči návrhu na pripustenie zmeny návrhu zo dňa 23.06.2016 námietku premlčania, keďže tento nárok je žalobcom uplatnený čiastočne po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty.

17. Žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že pokiaľ pracoval u žalovaného, pracoval v 3-týždňových turnusoch, z mesiaca odpracoval 15 dní, ale vonku bol 21 dní. Z domu išiel autom do D.u, kde bral aj svojich spolupracovníkov. Ich zoznam musel zamestnancovi predkladať, resp. dostal zoznam, ktorých mal so sebou zobrať. Potvrdil, že jeho bývalý zamestnávateľ dopravoval určitý počet zamestnancov, zvyšok sa dopravoval svojimi vlastnými osobnými motorovými vozidlami. Po dôjdení do D.u svojím autom, ktoré nechal na parkovisku C., nasadol do kamióna, ktorým ho bral iný šofér do M.. Po 3 týždňoch a dovezení kamiónom do D.u nasadol so svojho auta spolu s inými pracovníkmi a pokračoval v ceste domov. Dohodnuté bolo, že mu budú preplácať 100,- eur, potom to znížili na 55,- eur. Takýmto spôsobom sa prepravovalo cca 70 pracovníkov. Uviedol, že približne posledného polroka nielen jemu, ale aj ostatným pracovníkom bolo vyplácané po 50,- eur. Uviedol, že podpisoval určitý papier zamestnávateľovi, avšak nemal vedomosť o tom, či tam bolo uvedené, že mu budú preplácať jednu cestu, či 100,- eur alebo 50,- eur. Pri podpisovaní musel uviesť aj technický preukaz auta a ostatné náležitosti, avšak kópiu dokladu od zamestnávateľa nedostal. Stávalo sa, že niekedy pracoval aj dlhšie ako 3 týždne (možno 3-4-krát ročne) a bolo mu vyplácané diéty po 55,- eur. Dodal, že každý, kto robil denného vodiča, mal preplácané 55,- eur, s tým, že pod 55,- eur nešiel žiaden šofér. O výške preplácania diét bola ústna dohoda. Nemal vedomosť o nejakej osobitnej dohode medzi ním a bývalým zamestnávateľom - žalovaným.

18. Z výpovede svedka F. S.a vyplýva, že firma by vedela zabezpečiť pre svojich pracovníkom cestu z W. do zamestnania a späť, avšak títo mali nepravidelnú robotu, preto sa ústne dohodol s týmito pracovníkmi, že im budú preplácať nejakú sumu. Miesto nástupu do práce bola W., kde pripustil možnosť, že žalobca mohol voziť svojich kolegov - vodičov z W. do D.u, odkiaľ pokračovali zamestnanci ďalej na svoje pracoviská kamiónmi. Pokiaľ sa týka sadzby stravného, táto bola daná zákonom danej krajiny. Stravné vypočítalo ekonomické oddelenie. Nevedel sa rozpamätať, či niekomu z vodičov bolo priznávané stravné vo výške 55,- eur, hoci pripustil, že niekto takú sumu dostával, niekto nie.

19. Z výpovede svedka svedok X. U. vyplýva, že u žalovaného pracoval v rokoch 2010-2015. Z domu cestoval do W. a potom do D.u svojím autom, podobne ako žalobca. Po odstavení auta z D.u išli do A. kamiónmi. Cesta z D.u do A. trvala kamiónom 9-10hodín, z W. do D.u osobným autom 2 hod. Žalovaný mal aj osobné autá na prepravu ľudí, avšak týchto bolo málo, preto sa jazdilo aj súkromnými osobnými motorovými vozidlami. Potvrdil, že nejaká dohoda medzi firmou a vlastníkmi motorových vozidiel o ich používaní a preplácaní bola. Dohoda o výške stravného bola od 55,- eur do 59,- eur, podľa toho, kto na akej linke pracoval.

20. Z výpovede svedka F. U. vyplýva, že u žalovaného pracuje ako vodič od roku 2012, pracoval aj so žalobcom s tým, že podľa náročnosti linky bolo vyplácané stravné 45,- eur - 55,- eur. Náročnosť linky záležala od počtu vykládok, nakládok, ako aj od počtu kilometrov. Pokiaľ pracoval so žalobcom, k výške poskytovaného stravného sa vyjadril tak, že to bolo rôzne. Žalobca pracoval na ľahšej linke a potvrdil tú skutočnosť, že na vlastnú žiadosť využívali vlastné motorové vozidlá. Výšku stravného určoval p. S. podľa toho, či šofér išiel na náves alebo kontajner, alebo či bol denným alebo nočným šoférom.

21. Z výpovede svedka X. M. vyplýva že pracoval na podobných linkách ako žalobca. So stravným to bolo individuálne. Na každej linke to bolo od 45,- eur do 55,- eur, kde výšku určoval personálny manažér p. S., podľa náročnosti linky, ktorá náročnosť sa určovala podľa vykládok, nakládok. Žalobca, podľa jeho vedomosti, pracoval na jednej z ľahších liniek, tento mal súpravovú linku. Pokiaľ sa týka ťažších, resp. ľahších liniek, uviedol, že to bolo individuálne. Pracovníci sa do práce dopravovali vlastnými osobnými autami, či už sami, alebo spolu s inými spolupracovníkmi, avšak nebola o tom žiadna písomná dohoda. Vlastnými autami chodili z dôvodu, že tam bolo cca 40 vodičov, ktorí končili rôzne, a keďže nechceli čakať, zamestnávateľ im umožnil využívať vlastné motorové vozidlá. V rokoch 2011-2014 mal zamestnávateľ možno 5-6 áut na prevoz svojich pracovníkov a v tom čase mal na mieste, kde pracoval žalobca, asi 130 pracovníkov. Zamestnávateľ sa ich pýtal, či má zabezpečiť auto alebo sa dopravia iným spôsobom, s tým, že ak niekto odmietol cestovať motorovým vozidlom zabezpečovaným zamestnávateľom, bolo mu preplácané 50,- eur. On osobne poberal paušálny plat, lebo nemal stálu linku - týždeň pracoval na jednej, potom na druhej linke, keďže zastupoval spolupracovníkov, napr. počas dovolenky.

22. Z podaného odborného vyjadrenia znalca Ing. P. O., PhD., č. X/XXXX (čl. 197-237) vyplýva, že pokiaľ sa týka stravného, je potrebné postupovať v zmysle zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách počas pracovnej cesty v zahraničí, vrátane výkonu práce v zahraničí, do skončenia tejto pracovnej cesty, č. 462/2007 Z.z. o organizácií pracovného času v doprave a Európskej dohody o práci osádok vozidiel v medzinárodnej doprave (dohoda AETR), pričom základné sadzby stravného ustanovuje všeobecne záväzný predpis - Opatrenie č. 401/2012 Z.z. Ministerstva financií Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovujú základné sadzby stravného v eurách alebo v cudzej mene pri zahraničných pracovných cestách. Z toho vyplýva, že žalobcovi by malo prislúchať stravné za každý deň, až do skončenia pracovnej cesty, v základnej sadzbe 45,- eur/deň, ktoré platí pre Nemecko a Rakúsko. Znalec mimo iného zistil, že za dni uznané v A. ako štátne sviatky, kedy nemohol žalobca vykonávať pracovnú činnosť, a za dni, za ktoré neboli v karte vodiča evidované žiadne záznamy o pracovnej činnosti alebo boli evidované len krátke časové záznamy o pracovnej činnosti, prislúcha žalobcovi v základnej sadzbe stravné 45,- eur/ deň, platné pre Nemecko a Rakúsko, ako je to zjavné z vyššie uvádzaného Opatrenia č. 401/2012 Z.z. Ministerstva financií SR. Celková hodnota stravného za sledované obdobie pri základnej sadzbe 45,- eur/deň predstavuje výšku 26.325,- eur.

23. Okrem toho, podľa odborného vyjadrenia znalca, žalobcovi by patrila za pracovnú cestu základná náhrada za každý jeden kilometer jazdy a náhrada za spotrebované pohonné látky, ktoré vyplývajú zo zahraničných pracovných ciest, uskutočnených od 1.10.2011 do 30.4.2014. Od 1.1.2009 je stanovená Opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. č. 632/2008 Z.z. suma základnej náhrady za jeden kilometer jazdy pre osobné cestné motorové vozidlá vo výške 0,183 eur s tým, že pracovná cesta žalobcu začínala v meste W., s cieľom cesty v meste D. (H.) a po ukončení pracovnej cesty končila v W.. Vzdialenosť medzi mestami W. a D. je 269 km. Celkovo prejdená vzdialenosť na trase W. - D. - W. je 538 km. Celková hodnota základnej náhrady za každý jeden kilometer jazdy uskutočnenej v súvislosti s vykonanými zahraničnými cestami počas sledovaného obdobia, predstavuje sumu 3.002,85 eur. Náhrada za spotrebované pohonné látky sa počíta podľa cien pohonných látok (PHL) prepočítaných podľa spotreby uvedenej v technickom preukaze, resp. v osvedčení o evidencii a pri výpočte spotreby pohonných hmôt pri vykonaní pracovnej cesty - W. - D., dlhej 269 km, tam a späť, by celková hodnota náhrady za spotrebované pohonné hmoty pri vykonaných zahraničných cestách počas sledovaného obdobia činila spolu sumu 2.093,18 eur. Znalec výpočet stravného, ako aj základných náhrad za každý kilometer jazdy, ako aj spotrebované pohonné hmoty, uviedol v prehľadných tabuľkách jeho odborného vyjadrenia.

24. Z podaného odborného vyjadrenia nevyplýva ani sa v ňom nenachádza žiadna osobitná dohoda o výške stravného a o preplácaní cestovných náhrad.

25. V doplnení stanoviska, po pripomienkach žalovaného, znalec Ing. P. O., PhD., uviedol, že pri vypracovaní odborného vyjadrenia zohľadnil znenie pracovnej zmluvy žalobcu, v ktorej je uvedené miesto výkonu práce, sídlo zamestnávateľa a sídlo odštepného závodu, s tým, že podľa zák. č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách, pravidelné pracovisko je miesto písomne dohodnuté so zamestnancom. Ak také miesto nie je dohodnuté, je miesto výkonu práce dohodnuté v pracovnej zmluve alebo dohodách o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru. Ak ide o zamestnancov, ktorým častá zmena pracoviska vyplýva z osobitnej povahy povolania, možno ako pravidelné pracovisko dohodnúť aj miesto pobytu. V tomto prípade, ak by medzi zamestnávateľom a zamestnancom existovala dohoda na mieste pobytu ako pravidelnom pracovisku, tak miesto pobytu zamestnanca by sa nachádzalo v A., v meste M., v ktorom mali zamestnanci zo strany zamestnávateľa zabezpečené ubytovanie. V takomto prípade by zamestnancovi prislúchalo za každý kalendárny deň strávený na zahraničnej pracovnej ceste, až do jej skončenia, stravné v základnej sadzbe 45,- eur/ deň. Za všetky dni stravné v zahraničí celkové stravné vyplatené zamestnancovi, za obdobie od 1.10.2011 do 30.4.2014, pri základnej sadzbe 45,- eur/ deň, by činilo výšku 26.325,- eur .

26. Z čestných prehlásení predložených žalobcom, podpísaných X. U. a C. L., vyplýva, že STD DONIVO, a.s, ,žalovaný, ako zamestnávateľ, určil odlišne od právnych predpisov stravné 55,- eur/ deň, pre všetkých vodičov s výkonom práce v A., podľa dohody s jednotlivými vodičmi. Okrem toho zamestnávateľ uzatváral so zamestnancami dohody, na základe ktorých mal preplácať náklady cestovné zamestnancom pri používaní vlastných osobných motorových vozidiel, k čomu predkladali doklady. So zamestnávateľom bola uzavretá dohoda o mieste nástupu do práce vždy v W..

27. Z výpovede svedka C. vypočutého v konaní sp. zn. 4Cpr/3/2014 okrem iného vyplýva, že pracoval u odporcu, nepamätá sa už presne, odkedy dokedy, ale pracoval aj v čase, keď vykonával práce prítomný pán žalobca. Vykonával prácu vodiča aj nočného, aj denného s tým, že robil aj práce v kancelárii. Nepamätám sa presne, zrejme vtedy mal prácu v kancelárii, kde vypočítaval spotrebu. Kancelária bola v W.. Vtedy bol poslaný vedením pre pána žalobcu, bolo to okolo tretieho alebo štvrtého apríla s tým, že ja mal ísť pre tohto do A. do M.u. Mal pre neho ísť z toho dôvodu, že skončil prácu. On tam išiel osobným služobným autom firmy a prišiel tam 04. apríla, prišiel tam, pobalili veci, pobalili jeho osobné veci a išli smerom do D.u. V D.i si zobral svoje osobné auto. S tým išli do W.. On svoje služobné auto nechal v D.i. On tam vtedy nebol. Bolo spomínané, že mu bolo zle. Bolo mu zle, nevie to. Reagoval normálne. Prišiel tam okolo doobeda. Bol tam niekto, on ich nepoznám, po dotaze zákonného sudcu, či bol tam niekto zo svedkov, ktorí tu boli vypočúvaní predtým, svedok uviedol, že sa nepamätám. Stretával s viacerými šoférmi, nevie sa k tomu bližšie vyjadriť. Po dotaze zákonného sudcu svedok uviedol, že keď prišiel pre žalobcu, dalo sa s ním komunikovať. On žalobcu nevidel opitého. Nevie sa vyjadriť k tomu, či mal problémy s alkoholom. Po dotaze zákonného sudcu, či, čo mu spomínal žalobca, či sa nebavili o tom, z akého dôvodu bol preňho a tento si pobalil veci svedok uviedol, že nevie, nespomína, o čom sa bavili. Je to už pomaly tri roky. On keď prišiel, sa natiahol. Bol unavený. Po dotaze, že či na tej izbe alebo dakde inde, svedok uviedol, že mu zdá sa, že na tej izbe. On sa nezaujímal, prečo pán žalobca skončil, prečo tam bol preňho poslaný. Chodilo sa z W., niekedy okolo piatej, šiestej, niekedy o 22-ej, po 24-tej hodine. Buď firemnými autami. Alebo vlastnými osobnými autami. Nástup práce bol v W.. V A. na S. ceste. Odtiaľ sa išlo do D.u, kde si preberali kamióny ostatní šoféri. Ktorí začínali v A., väčšinu na ďalší deň ráno sa zviezli s tými šoférmi, ktorí išli z D.u do A..

28. Z výpovede tohto svedka aká bola určená výška stravného pre vodičov v A., vyplýva, že väčšinou to bolo okolo 55 euro. Diéty na deň. Po dotaze, či v tých 55-tich eurách boli diéty aj stravné, svedok uviedol, že oni nedostávali nijaké stravné mimo diét, ako udáva svedok. Bolo to 55 eur na deň v A.. Išlo o vodičov, čo boli v A.. Po dotaze zákonného sudcu, či to bolo nejakým spôsobom písomne stanovené alebo či bol nejaký úzus, svedok uviedol, že sa to dalo vyrátať podľa diét, ktoré dostával.

29. Svedok na otázku, či má vedomosť o nejakých písomnostiach v súvislosti s diétami, či už v A. alebo kde, svedok uviedol, že nie, nemá. Potvrdil tú skutočnosť, že vodiči dostával minimálnu mzdu plus 55 eur na diéty na deň. V A.. V H. to bolo niečo menej, okolo 50 eur. Výšku diét a rozdelenie roboty robil pán S.. Každý vodič, ktorý pracoval v A., mal stanovenú výšku diét 55 eur.

30. Svedok na otázku, či bolo stravné vo výške 55 eur vodičom v A. aj vyplácané uviedol, že bolo vyplácané. Po dotaze, či táto skutočnosť bola zrejmá aj z výplatných pások, svedok uviedol, že vo

výplatných páskach bolo uvedené zvlášť diéty, nebolo uvedené zvlášť diéty, alebo bolo uvedené. Nepamätá sa, ako vyzerá výplatná páska. Bola tam jedna suma. Vedel si vyrátať takým spôsobom, že z výslednej sumy počítal diéty, koľko odrobil a vtedy sa mohol opýtať, že prečo má menej.

31. Po právnom posúdení veci, najmä zákonom č. 253/2002 Z.z. dospel súd prvej inštancie k nasledovným záverom.

32. Z vyššie uvedených zákonných ustanovení zákona č. 283/2002 Z.z. vyplýva, že zamestnávateľ môže poskytovať zamestnancom vyššie náhrady, ako ustanovuje tento zákon. Zamestnávateľ môže poskytovanie týchto náhrad dohodnúť v kolektívnej zmluve, v pracovnej zmluve alebo v inej písomnej dohode alebo to musí určiť vo vnútornom predpise."

33. Zo znenia citovaného zákonného ustanovenia teda jednoznačne vyplýva, že prípadná dohoda o poskytovaní vyšších cestovných náhrad (§ 7), ako aj stravného (§ 9 ...) musí byť dohodnutá písomne, a to buď v kolektívnej zmluve, pracovnej zmluve alebo inej písomnej dohode alebo vnútornom predpise. Vyššie stravné musí byť dohodnuté v pracovnej zmluve, dohode o vykonaní práce

34. Iné náhrady pri pracovnej ceste možno v zmysle citovaných zákonných ustanovení podľa ust. § 7 zákona č. 283/2002 Z.z. ak sa zamestnanec dohodnúť len písomne. Písomne sa môže dohodnúť so zamestnávateľom, že pri pracovnej ceste použije cestné motorové vozidlo okrem cestného motorového vozidla poskytnutého zamestnávateľom a len vtedy mu patrí základná náhrada za každý 1 km jazdy (ďalej len „základná náhrada") a náhrada za spotrebované pohonné látky a tiež podľa ust. § 9 cit. zákona .

35. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania, potvrdil to aj sám žalobca vo svojej výpovedi, žiadna osobitná písomná dohoda o vyššom stravnom a dohoda o preplácaní cestovného a náhrad, tak ako ich požaduje žalobca v žalobe uzatvorená v písomnej a teda jedinej zákonnej forme, ktorá by zakladala jej platnosť, neexistuje, respektíve žalobca jej existenciu v konaní hodnovernými dôkazmi nepreukázal.

36. Je pravdou, že svedkovia vypočutí v konaní potvrdili, že sa niekomu vyplácali vyššie náhrady, no žiaden z vypočutých svedkov jednoznačne nepotvrdil, že by to bolo dohodnuté písomnou formou , vo vnútornom predpise, kolektívnej zmluve, aby to platilo pre všetkých zamestnancov žalovaného. Všetci poukazovali na to, že sa to dalo zistiť z výplatných pások , že sa to takto niekedy vyplácalo. Zrejme išlo o individuálne osobitné dohody medzi zamestnávateľom a danými konkrétnymi zamestnancami, čo vyplýva ja z predloženého čestného prehlásenia avšak z neho nevyplýva, že by takúto osobitnú dohodou mal uzavretý aj žalobca. Ide o všeobecné prehlásenie, ktoré existenciu konkrétnej osobitnej písomnej dohody vo vzťahu k žalobcovi nepotvrdilo.

37. V neposlednom rade ani samotný žalobca nepotvrdil , že mal uzatvorenú písomnú osobitnú písomnú dohodu respektíve uviedol, že ju nemal (výpoveď žalobcu). Dôkazom existencie osobitných dohôd nemôžu byť svedecké výpovede, ktoré existenciu osobitných dohôd a osobitne u žalobcu nepotvrdili. Svedkovia len pripustili možnosť vyplácania vyššie stravného a cestovného niektorým zamestnancom podľa osobitných dohôd.

38. Na uzatvorenie takejto dohody o vyššom stravnom a o preplácaní cestovných náhrad je oprávnený za zamestnávateľa, jeho štatutárny zástupca, ktorý robí právne úkony za právnickú osobu. Uzatvorenie takejto dohody, nebolo v konaní žiadaným hodnoverným dôkazom preukázané.

39. Svedok F. S., vypočutý na pojednávaní zo svojej pracovnej pozície za žalovaného, podľa žalovaného nemá oprávnenie uzatvárať osobitné dohody so zamestnancami nad rámec zákona nemal. Žalobca v konaní nepreukázal, že by bol oprávnený takúto dohodou uzatvoriť.

40. Preto ani výpovede svedkov, ktorí síce potvrdili, že bolo vyplácané u niektorých zamestnancov vyššie stravné, ako aj cestovné náhrady nemôže v tomto smere nič na veci vo vzťahu k žalobcovi meniť, keďže nebolo preukazné uzatvorenie osobitných dohôd medzi žalobcom a žalovaným, ako zamestnávateľom. Svedkovia nepotvrdili, že takáto osobitná dohoda bola uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným, ako svojim zamestnávateľom. Svedkovia len potvrdili, že sa niektorým zamestnancom vyplácalo vyššie stravné a cestovné náhrady, no táto skutočnosť nemôže na veci vo vzťahu k žalobcovi nič zmeniť, keďže tieto skutočnosti (uzatvorenie osobitných dohôd) sa jednoznačne vo vzťahu k

žalobcovi nepotvrdili. Svedkovia nepotvrdili, že mali vedomosť o takejto osobitnej písomnej dohode medzi žalobcom a žalovaným, ako jeho zamestnávateľom. Preto ich výpovede po zhodnotení v kontexte všetkých vykonaných dôkazov, nemôžu túto skutočnosť v prospech žalobcu preukazovať.

41. Zákon, ako je to vyššie uvedené a ako to nepochybne vyplýva z vyššie citovaných zákonných ustanovení, vyžaduje jednoznačne písomnú osobitnú dohodu o stravnom a preplácaní cestovných náhrad, prípadne, je to možné dohodnúť vo vnútorných prepisov a kolektívnej zmluve a nie ústne.

42. Svedkovia nepotvrdili, že takáto osobitná písomná dohoda, bola uzavretá aj u žalobcu, samotní svedkovia potvrdili, že to bolo podľa dohôd s jednotlivými vodičmi , či tomu tak aj vo vzťahu k žalobcovi, nebolo v konaní jednoznačne preukázané. Ak sám žalovaný, ako zamestnávateľ dobrovoľne bez písomnej dohody poskytoval iným vodičom vyššie stravné, nemôže preukazovať uzatvorenie písomnej dohody o vyššom stravnom a požadovaného preplácania cestovných náhrad u žalobcu vzhľadom na to, že sa nepotvrdili, že takáto dohoda bola v kolektívnej zmluve alebo vnútornom predpise.

43. Vykonaným dokazovaním, ako je to vyššie uvedené a zdôvodnené teda nebolo preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným existovala osobitná písomná dohoda, na základe ktorej, mal žalobca nárok na vyplácanie vyšších, ako zákonných cestovných náhrad, nárok na vyplatenie odplaty za používanie súkromného motorového vozidla, ako aj že existovala osobitná písomná dohoda o poskytovaní vyššieho stravného v sume 55,-denne, prípadne 50,-eur. Vyššie stravné odchylne od zákona možno v zmysle cit. zákonných ustanovení dohodnúť v pracovnej zmluve alebo v dohode o vykonaní práce.

44. Uvedená dohoda nebola ani zahrnutá v kolektívne zmluve alebo v inom vnútornom predpise.

45. Z dokazovania a uvedených už vydaných rozhodnutí vyplýva, že žalobcovi zákonné nároky v celom rozsahu boli vyplatené, ako vyplýva z vykonaného dokazovania a zvyšok nevyplateného dlžného stravného v sume 3189,25 eur bol žalovaný predchádzajúcim rozsudkom zaviazaný vyplatiť a preto na ďalšie nároky nemá žalobca z vyššie uvedených dôvodov nárok .

46. Na základe uvedeného, preto súd žalobu, ako nedôvodnú nad sumu 3.189,25 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 13.02.2015 do zaplatenia, ktorá bola žalobcovi priznaná a ktorá predstavuje jeho zákonný nárok na stravné, za žalované obdobie vrátane úrokov z omeškania z tejto sumy, zamietol.

47. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

48. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

49. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

50. Súd žalobe vyhovel len čiastočne a čiastočne ju zamietol. Po prepočte úspechu, bol žalobca úspešný len v rozsahu 27% a neúspešný bol v rozsahu 73%. Úspešnejší bol tak žalovaný a to v rozsahu 46%. Súd preto v zmysle citovaných zákonných ustanovení rozhodol o nároku žalovaného voči žalobcovi na náhradu trov konania v pomere úspechu, t.j. 73-27 % , t.j. 46%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

51. Žalobca v podanom odvolaní navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a rozhodol tak, že zaviaže žalovaného na zaplatenie i zvyšnej žalovanej sumy spolu s úrokom z omeškania a trovami celého konania.

52. Podľa názoru odvolateľa, súd svojim rozhodnutím odobril absolútne obchádzanie pracovnoprávnych predpisov zo strany žalovaného, ktoré všetkých zamestnancov žalovaného znevýhodňuje oproti zamestnávateľovi a zároveň vyjadril súhlas s tým, že žalovaný nemusí odvádzať riadne odvody do sociálnej poisťovne.

53. Dôvodil priznaním žalovaného v priebehu konania, že „Spoločnosť SPD DONIVO, a.s., ako žalovaná, určovala a poskytovala zákonom stanovené stravné vrátane vreckového individuálne pre každého vodiča v závislosti od náročnosti práce v rozmedzí od 45 - 55 eur na základe rozhodnutia povereného zamestnanca zo strany tejto spoločnosti.“

54. Súd nesprávne vyhodnotil tvrdenie, že svedok S. nemal oprávnenie dohadovať vyššie stravné ako je minimálne stravné dané predpisom. Tento svedok ústne dohadoval s pracovníkmi, že im bude žalovaný preplácať cestovné. Či už na takú činnosť mal alebo nemal oprávnenie, jednoznačne zastupoval zamestnávateľa a týmto sa riadili všetci zamestnanci, ale aj zamestnávateľ. Svedok S. zastupoval zamestnávateľa v komunikácii so všetkými zamestnancami. Neboli to štatutári spoločnosti.

55. Pokiaľ by žalobca dohodu o cestovných náhradách nepodpisoval, vyvstáva otázka, z akého dôvodu by zamestnávateľ od neho požadoval technický preukaz od jeho osobného motorového vozidla, pričom je zároveň otázne a nelogické tvrdenie o paušalizácii cestovných náhrad, keď mu niekedy boli vyplácané sumy 50 eur, niekedy 100 eur a niekedy vôbec nič, pričom počas rokov 2011 - 2014 stále chodieval do A. na to isté miesto, resp. svojim motorovým vozidlom jazdil vždy do D.u. Tvrdenie súdu prvej inštancie o tom, že nebola preukázaná žiadna písomná dohoda, nemôže za danej situácie obstáť, nakoľko i predmetné konanie je konaním so slabšou stranou a skutočnosť, že dohoda o vyššom stravnom nebola uzavretá, ako aj skutočnosť, že uzavretú dohodu o cestovných náhradách mu zamestnávateľ nedal, hoci ju podpisoval, musí byť len na ťarchu žalovaného, nie na ťarchu žalobcu.

56. Všetky údaje a skutočnosti o výške miezd sa dajú jednoducho vyčítať z vyplatených miezd na jeho účet, pretože celková suma stále korešponduje so súčtom základnej mzdy a stravného vo výške 55 eur, ktoré sú súčasťou žaloby. Žalovaný zároveň preto, aby zahmlil výšku stravného, miešal i zložku vreckového, prípadne odmeny. Aj keď tieto zložky nenapádal, upriamuje pozornosť na tú skutočnosť, že v jeho prehľadoch príjmoch sa nachádza i samostatná zložka „vreckového“, kde sú doslova uvedené eurocenty, z čoho si záver súd môže utvoriť sám.

57. Pokiaľ žalovaný pripustil (čo aj v skutočnosti pripustil), že stravné vodičov v A. bolo 55 eur a jeho zamestnanci takéto stravné dostávali, čo potvrdili všetci svedkovia, žalovaný žalobcu zároveň diskriminoval, pokiaľ mu tieto náhrady nevyplatil v rovnakej výške ako ostatným zamestnancom. Súd prvej inštancie preto v rozpore s právnymi predpismi Slovenskej republiky a Európskej únie zároveň odsúhlasil i rozdielne zaobchádzanie s osobou žalobcu v porovnaní s ostatnými zamestnancami žalovaného. Žalovaným vymyslená obtiažnosť práce v zahraničí pri určovaní výšky stravného nemôže obstáť, pretože stravné je prioritne určené na úhradu nákladov za stravu, nie je to motivačný príjem v zmysle rozdelenia práce na „ťažšiu a ľahšiu“. Na uvedené slúži zložka mzdy ako odmena, prípadne iný príplatok. Stravné musí byť v takomto prípade vždy rovnaké, v opačnom prípade dochádza k rozporu so zásadou rovnakého zaobchádzania.

58. Žalobca má za to, že i v zmysle odborného vyjadrenia je možné jednoznačne ustáliť záver, že stravné i cestovné mu patrí v plnej výške a ďalšími dôkazmi bolo preukázané, že sa v prípade stravného jedná o sumu 55 eur na deň.

59. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

60. Poukázal na to, že na pojednávaní dňa 16.09.2020 právny zástupca žalobcu na otázku súdu, či sú z jeho strany nejaké ďalšie návrhy na dokazovanie odpovedal, že z ich strany boli všetky dôkazy a žiadne ďalšie návrhy na dokazovanie nemá, rovnako tak ani samotný žalobca. Podľa názoru žalovaného, konajúci súd sa dostatočne vyjadril ku všetkým predloženým a vykonaným dôkazom a správne zhodnotil, že vykonaným dokazovaním sa nepreukázala existencia žalobcom tvrdených písomných dohôd.

61. Tvrdenia žalobcu o údajnom porušovaní pracovnoprávnych predpisov zo strany žalovaného nie sú predmetom konania.

62. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

63. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

64. Odvolací súd vo svojom skoršom rozhodnutí zo dňa 24. júna 2019 č.k. 8CoPr 2/2019 - 512 rozhodol tak, že potvrdzuje rozsudok v jeho vyhovujúcej časti, ktorým súd zaviazal žalovaného uhradiť žalobcovi sumu 3.189,25 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % od 13.02.2015 až do dňa zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Nad sumu 3.189,25 eur, vo výroku o zamietnutí žaloby čo do zvyšku a vo výroku o trovách konania rozsudok zrušuje a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

65. V odôvodnení svojho rozhodnutia týkajúceho sa zrušujúceho rozsudku odvolací súd uviedol, že vo vzťahu k zvyšnej časti, ako aj námietkam žalobcu v podanom odvolaní treba uviesť a stotožniť sa s názorom žalovaného v podanom odvolaní, že žalovaný (rovnako aj žalobca, pozn. odvolacieho súdu) nedostali v rozsudku odpovede na dôležité právne otázky, na ktorých je postavená žaloba, konkrétne na právne otázky, ktoré sa týkajú tej skutočnosti, či medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená písomná dohoda o poskytovaní náhrad za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách (§ 7 Zákona o cestovných náhradách) a písomná dohoda o vyššom poskytovaní stravného než to, ktoré je určené opatrením ministerstva (§ 9 Zákona o cestovných náhradách).

66. V bode 46. odôvodnenia uzavrel, že keďže absencia dôvodov (právnych aj skutkových) vo vzťahu k priznaniu sumy nad 3.189,25 eur do sumy 8.510,29 eur a vo vzťahu k zamietnutiu žaloby v prevyšujúcej časti je potrebné hodnotiť ako nesprávny procesný postup súdu, ktorým bolo znemožnené stranám sporu, aby uskutočnili ním patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP rozsudok nad sumu 3.189,25 eur, vo výroku o zamietnutí žaloby čo do zvyšku a vo výroku o trovách konania zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

67. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie vyjadreným v odôvodnení napadnutého rozsudku, podľa ktorého z vykonaného dokazovania mal súd za jednoznačne preukázané, že žalobca nebol účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého by vyvodzoval uplatnený nárok.

68. V bodoch 49. až 63. napadnutého rozsudku súd prvej inštancie tento svoj záver jasne a zrozumiteľne odôvodnil.

69. Čo sa týka odvolacím námietok vo vzťahu k záveru súdu prvej inštancie, na ktorom založil svoje rozhodnutie, s tými sa súd vyporiadal už v odôvodnení svojho rozhodnutia.

70. V bode 58. odôvodnenia súd zvýrazňuje, že zákon, ako je to vyššie uvedené a ako to nepochybne vyplýva z vyššie citovaných zákonných ustanovení, vyžaduje jednoznačne písomnú osobitnú dohodu o stravnom a preplácaní cestovných náhrad, prípadne je to možné dohodnúť vo vnútorných predpisoch a kolektívnej zmluve a nie ústne.

71. Skutočnosť tvrdená samotným odvolateľom v podanom odvolaní, že svedok S. uviedol, že ústne dohadoval s pracovníkmi, že im bude žalovaný preplácať cestovné, či vyššie stravné, neboli to štatutári spoločnosti, ale tento svedok, ktorý bol poverenou osobou a zastupoval zamestnávateľa v komunikácii so všetkými zamestnancami, svedčí o správnosti skutkového záveru súdu prvej inštancie.

72. Vo všeobecnosti platí, že žalobca musí preukázať skutočnosti, na základe ktorých mu jeho právo patrí.

73. „Dôkazné bremeno týkajúce sa skutočnosti leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé dôsledky, ide teda o toho účastníka, ktorý existenciu takýchto skutočností tvrdí.“ (II. ÚS 32/2015)

74. Nemožno vyčítať súdu prvej inštancie, že sa od uvedených zásad neodklonil, ako to namieta odvolateľ v odvolacích námietkach.

75. Od žalovaného totiž nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu písomných dohôd, na čo poukázal vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu.

76. K odvolacím námietkam, že všetci svedkovia vypovedali, že stravné bolo vždy vyššie ako 45 eur, súd prvej inštancie zaujal stanovisko v bode 59. odôvodnenia rozhodnutia a s týmto záverom sa stotožňuje aj odvolací súd.

77. Nebolo možné reagovať na všetky odvolacie námietky žalobcu, keďže rozhodujúcou otázkou pri posudzovaní opodstatnenosti žaloby bola v danej veci otázka vecnej legitimácie, konkrétne aktívnej legitimácie žalobcu. Podľa ustálenej súdnej praxe vecnou legitimáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jedna strana sporu - žalobca je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitimovaný) a strana sporu na opačnej procesnej strane (žalovaný) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitimovaný).

78. Ak žalobca v podanej žalobe žiada určiť, že on sám je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide, treba súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie vysloveným v odôvodnení rozhodnutia, že bolo jeho povinnosťou uvedenú skutočnosť preukázať a ako odvolací súd uviedol vyššie, nemožno vyčítať súdu prvej inštancie, že sa od tejto zásady neodklonil. V tejto veci z vykonaného dokazovania mal súd za jednoznačne preukázané, že žalobca nepreukázal, že bol účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého by vyvodzoval uplatnený nárok.

79. Vo vzťahu k tejto rozhodujúcej otázke sú ostatné odvolacie námietky bez právneho významu.

80. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 CSP rozsudok ako vecne správny potvrdil.

81. Zároveň v odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % podľa ust. § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1, ods. 2 CSP s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie.

82. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).